

KAKO VIDIJO OSMOŠOLCI PRIHODNOST EVROPE IN NJIHOVO LASTNO PRIHODNOST?

Mednarodna raziskava državljske vzgoje in izobraževanja (IEA ICCS 2016, Evropski regionalni modul), 8. razred

S podatki raziskave ICCS 2016 lahko odgovorimo na vprašanja o tem kako osmošolci v Sloveniji in sodelujočih drugih evropskih državah (izobraževalnih sistemih) vidijo prihodnost Evrope in njihovo lastno prihodnost.

V prvi tabeli predstavljamo rezultate (odstotke) osmošolcev, ki pričakujejo, da se bo v Evropi v prihodnje nekaj zagotovo odvilo (v smislu pozitivnih scenarijev).

Tabela: 1 Pozitivna pričakovanja učencev glede prihodnosti Evrope

Izobraževalni sistem	Odstotki učencev, ki pričakujejo, da se utegnejo verjetno ali zelo verjetno v Evropi odviti naslednji pozitivni scenariji				Povprečni rezultat na lestvici, za poročanja učencev o pozitivnih pričakovanih glede prihodnosti Evrope
	Sodelovanje med evropskimi državami bo močnejše	Po vsej Evropi bo več miru	V Evropi bo manjša onesnaženost zraka in vode	Demokracija se bo okrepila po vsej Evropi	
	%	%	%	%	
Belgija (flamski del)	86 (0,7)	64 (1,2)	43 (1,1) ▽	79 (0,9) □	49 (0,2) ▽
Bolgarija	80 (1,1) ▽	59 (1,3) ▽	50 (1,1) △	64 (1,1) ▼	49 (0,3) ▽
Hrvaška	80 (1,0) ▽	61 (1,1) ▽	34 (1,0) ▼	71 (1,0) ▽	49 (0,2) ▽
Danska†	92 (0,5) △	71 (1,1) △	57 (0,8) ▲	88 (0,6) ▲	51 (0,2) △
Estonija ¹	87 (0,8)	62 (1,2)	42 (1,3) ▽	76 (0,8) □	49 (0,3) ▽
Finska	91 (0,6) △	67 (1,2) △	52 (1,1) △	84 (0,6) △	51 (0,2) △
Italija	88 (0,5) △	76 (0,8) ▲	47 (1,0)	79 (0,8) □	50 (0,2) △
Latvija ¹	85 (0,7) ▽	57 (1,3) ▽	47 (1,1)	73 (1,0) ▽	49 (0,3) ▽
Litva	90 (0,6) △	59 (1,1) ▽	41 (1,0) ▽	78 (0,8) □	50 (0,3) □
Malta	87 (0,5)	69 (0,8) △	52 (0,9) △	81 (0,6) △	53 (0,2) △
Nizozemska†	89 (0,6) △	73 (1,2) △	52 (1,2) △	79 (0,8) □	51 (0,3) △
Norveška (9) ¹	90 (0,5) △	62 (0,7) ▽	50 (0,8) △	82 (0,7) △	50 (0,1) □
Slovenija	79 (0,9) ▽	49 (1,2) ▼	40 (1,0) ▽	74 (1,1) ▽	48 (0,3) ▽
Švedska ¹	86 (0,8)	67 (1,0) △	48 (1,0)	82 (0,9) △	51 (0,2) △
Evropsko povprečje ICCS 2016	86 (0,2)	64 (0,3)	47 (0,3)	78 (0,2)	50 (0,1)
Referenčni sodelujoči izobraževalni sistem, ki ni dosegel standardov vzorčenja					
Severno Porenje-Vestfalija (Nemčija) ¹	74 (1,5)	52 (1,7)	43 (1,5)	75 (1,3) □	48 (0,4) □

Nacionalni odstotki ICCS 2016 ali povprečja

- Več kot 10 odstotnih točk ali 3 točke nad evropskim povprečjem ICCS 2016 ▲
- Statistično značilno nad evropskim povprečjem ICCS △
- Statistično značilno pod evropskim povprečjem ICCS ▽
- Več kot 10 odstotnih točk ali 3 točke pod evropskim povprečjem ICCS 2016 ▼

() Standardne napake so navedene v oklepajih. Ker so rezultati zaokroženi na najbližje celo število, se lahko nekatere vrednosti zdijo neskladne.

(9) Izobraževalni sistem je odstopal od mednarodno opredeljene populacije, raziskavo so izvedli v višjem razredu.

† Izobraževalni sistem je dosegel standarde vzorčenja za število sodelujočih šol šele, ko so bile vključene tudi nadomestne šole.

¹ Populacija izobraževalnega sistema pokriva od 90 do 95 % ciljne populacije.¹

Vir: Mednarodna baza ICCS 2016, Evropski regionalni modul.

¹ Legenda s simboli ((), (9), †, 1) je pri vseh treh tabelah enaka.

Kot vidimo iz zgornjega prikaza je povprečni rezultat osmošolcev v Sloveniji na lestvici, za poročanje osmošolcev o pozitivnih scenarijih glede prihodnosti Evrope, pod mednarodnim povprečjem. Kar pomeni, da je manj naših učencev prepričanih, da se bodo v prihodnje v Evropi odvili ti pozitivni scenariji, kot to v povprečju menijo njihovi vrstniki iz sodelujočih izobraževalnih sistemov v Evropi. Še posebej pa, glede na evropsko povprečje, izstopajo pri trditvi, da bo po vsej Evropi v prihodnje več miru (tako meni okoli 49 % naših osmošolcev, medtem ko je evropsko povprečje okoli 64 %). Manj osmošolce v Sloveniji, kot to velja za evropsko povprečje, tudi meni: da bo sodelovanje med evropskimi državami v prihodnje močnejše; da se bo v Evropi v prihodnje demokracija okrepila; in da bo v Evropi manjša onesnaženost zraka in vode.

Učence smo spraševali tudi po njihovem mnenju o negativnih pričakovanjih glede prihodnosti Evrope. Te rezultate prikazujemo v spodnji tabeli.

Tabela 2: Negativna pričakovanja učencev glede prihodnosti Evrope

Izobraževalni sistem	Odstotki učencev, ki pričakujejo, da se utegnejo verjetno ali zelo verjetno v Evropi odviti naslednji negativni scenariji								Povprečni rezultat na lestvici, za poročanja učencev o nestrinjanju z negativnimi pričakovanji glede prihodnosti Evrope
	Terorizem bo večja grožnja po vsej Evropi		Na Evropo bodo bolj vplivale neevropske sile, kot so Kitajska, Indija in Združene države Amerike		Gospodarstvo bo šibkejšo v vseh evropskih državah		V Evropi se bosta povečali revščina in nezaposlenost		
	%		%		%		%		
Belgija (flamski del)	73	(1,0) △	67	(1,3)	43	(1,3)	55	(1,2) △	49 (0,2) ▽
Bolgarija	62	(1,2) ▽	57	(1,1) ▼	46	(1,1) △	59	(1,2) △	51 (0,3) △
Hrvaška	69	(1,1)	50	(1,2) ▼	39	(1,0) ▽	53	(1,1)	51 (0,3) △
Danska†	68	(0,8)	79	(0,9) ▲	30	(0,8) ▼	36	(0,9) ▼	52 (0,1) △
Estonija ¹	67	(1,1)	69	(1,1)	42	(0,9)	49	(0,9) ▽	50 (0,2) □
Finska	67	(1,1)	69	(0,9) △	45	(0,9) △	47	(0,9) ▽	50 (0,2) △
Italija	77	(0,8) △	77	(0,8) △	52	(1,1) △	64	(0,9) ▲	47 (0,2) ▽
Latvija ¹	63	(0,9) ▽	66	(1,2)	44	(1,1)	52	(1,0)	51 (0,2) △
Litva	61	(1,0) ▽	69	(1,1)	38	(1,3) ▽	44	(1,0) ▽	52 (0,2) △
Malta	77	(0,7) △	65	(0,8) ▽	50	(0,9) △	59	(0,8) △	48 (0,2) ▽
Nizozemska†	68	(1,2)	64	(1,2) ▽	37	(1,5) ▽	43	(1,2) ▽	51 (0,3) △
Norveška (9) ¹	63	(0,7) ▽	69	(0,7) △	49	(0,6) △	57	(0,7) △	50 (0,1) □
Slovenija	75	(1,1) △	73	(0,9) △	50	(1,1) △	67	(1,0) ▲	47 (0,2) ▽
Švedska ¹	60	(1,1) ▽	71	(0,9) △	37	(1,0) ▽	49	(1,2) ▽	51 (0,2) △
Evropsko povprečje ICCS 2016	68	(0,3)	67	(0,3)	43	(0,3)	52	(0,3)	50 (0,1)

Referenčni sodelujoči izobraževalni sistem, ki ni dosegel standardov vzorčenja

Severno Porenje-Vestfalija (Nemčija) ¹	75	(1,1)	54	(1,6)	43	(2,0)	52	(1,6) □	50 (0,3) □
---	----	-------	----	-------	----	-------	----	---------	------------

Nacionalni odstotki ICCS 2016 ali povprečja

- Več kot 10 odstotnih točk ali 3 točke nad evropskim povprečjem ICCS 2016 ▲
- Statistično značilno nad evropskim povprečjem ICCS △
- Statistično značilno pod evropskim povprečjem ICCS ▽
- Več kot 10 odstotnih točk ali 3 točke pod evropskim povprečjem ICCS 2016 ▼

Vir: Mednarodna baza ICCS 2016, Evropski regionalni modul.

Iz zgornjega prikaza vidimo, da se v povprečju manj naših osmošolcev ne strinja z negativnimi scenariji o prihodnosti Evrope (to kaže rezultat skupne lestvice), in obratno, vidimo visok delež strinjanja naših osmošolcev glede negativnih scenarijev o prihodnosti Evrope. Več naših osmošolcev meni, da bo terorizem v prihodnje v Evropi večja grožnja, da bo gospodarstvo v Evropi šibkejše, in da bodo na Evropo bolj vplivale neevropske sile. Še posebej pa izstopa delež naših učencev pri trditvi o tem, da se bo v Evropi v prihodnje revščina in nezaposlenost povečala. O tem je prepričanih približno 67 % naših osmošolcev (evropsko povprečje je okoli 52 %).

Kaj pa pričakovanja osmošolcev glede njihove lastne prihodnosti?

Tabela 3: Pričakovanja učencev glede njihove prihodnosti

Izobraževalni sistem	Odstotki učencev, ki pričakujejo, da se bodo naslednje stvari verjetno ali zelo verjetno zgodile														
	Našel/-a bom stalno zaposlitev			Moj finančni položaj bo boljši od finančnega položaja mojih staršev			Našel/-la bom službo, ki mi bo všeč			V prostem času bom imel/-a priložnost potovati v tujino		Zaslužil/-a bom dovolj denarja, da si bom lahko ustvaril/-a družino			
Belgija (flamski del)	98	(0,3)	△	68	(1,1)	▼	94	(0,5)	△	96	(0,5)	△	98	(0,3)	△
Bolgarija	92	(0,6)	▽	84	(0,8)	△	86	(0,9)	▽	81	(1,0)	▽	90	(0,9)	▽
Hrvaška	90	(0,7)	▽	76	(1,0)	▽	84	(0,9)	▽	74	(1,1)	▼	94	(0,4)	▽
Danska†	98	(0,2)	△	84	(0,6)	△	98	(0,2)	△	97	(0,3)	△	98	(0,2)	△
Estonija ¹	95	(0,5)		84	(0,8)	△	93	(0,5)	△	89	(0,8)		95	(0,4)	
Finska	97	(0,3)	△	76	(0,9)	▽	94	(0,4)	△	93	(0,5)	△	96	(0,4)	
Italija	92	(0,5)	▽	81	(0,8)	△	89	(0,5)	▽	79	(0,8)	▽	95	(0,6)	
Latvija ¹	96	(0,5)		87	(0,8)	△	90	(0,6)		89	(0,6)		95	(0,4)	
Litva	97	(0,4)	△	86	(0,7)	△	91	(0,6)		90	(0,7)		97	(0,4)	△
Malta	93	(0,4)	▽	85	(0,6)	△	89	(0,5)	▽	88	(0,7)		92	(0,5)	▽
Nizozemska†	97	(0,3)	△	71	(1,2)	▽	96	(0,5)	△	96	(0,5)	△	98	(0,4)	△
Norveška (9) ¹	98	(0,2)	△	75	(0,7)	▽	97	(0,3)	△	96	(0,3)	△	97	(0,3)	△
Slovenija	92	(0,6)	▽	71	(1,1)	▽	88	(0,7)	▽	80	(0,9)	▽	95	(0,5)	
Švedska ¹	96	(0,4)		68	(1,2)	▼	89	(1,0)	▽	92	(0,5)	△	96	(0,4)	
Evropsko povprečje ICCS 2016	95	(0,1)		78	(0,2)		91	(0,2)		89	(0,2)		96	(0,1)	
Referenčni sodelujoči izobraževalni sistem, ki ni dosegel standardov vzorčenja															
Severno Porenje-Vestfalija (Nemčija) ¹	97	(0,6)		74	(1,7)		94	(1,0)		87	(0,9)		96	(0,7)	□

Nacionalni odstotki ICCS 2016

- Več kot 10 odstotnih točk nad evropskim povprečjem ICCS 2016 ▲
- Statistično značilno nad evropskim povprečjem ICCS △
- Statistično značilno pod evropskim povprečjem ICCS ▽
- Več kot 10 odstotnih točk pod evropskim povprečjem ICCS 2016 ▼

Vir: Mednarodna baza ICCS 2016, Evropski regionalni modul.

Iz prikaza zgoraj vidimo, da manj naših osmošolcev meni, da bodo našli stalno zaposlitev, da bo njihov finančni položaj boljši od finančnega položaja staršev, da bodo našli službo, ki jim bo všeč, in da bodo imeli v prostem času priložnost potovati v tujino. Pri vseh teh trditvah manj naših učencev meni tako, kot to velja za evropsko povprečje. Le pri trditvi, da bodo zaslužili dovolj denarja, da si bodo lahko ustvarili družini ne odstopajo od evropskega povprečja.